

Örgütsel ?arlatanlık Ölçeði

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Örgütsel ?arlatanlık Ölçeði. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28291>

Özet

Örgütsel ?arlatanlık Ölçeği, bireylerin i? ortam?nda sergiledi?i abartılı? uzmanlık, yüzeysel yeterlilik ve yanlış? iletişim davran?ları?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Hüsnü Ergün taraf?ndan 2021 y?l?nda Türkçeye uyarlama çalışması? yapılarak Türk kültürü ve diline kazandırılmıştır. Çalışma, ölçeğin örgütsel bağlamda Türk örneğinde geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullanılabilmesini göstermeyi amaçlamıştır.

Ölçeğin Türkçe uyarlama süreci, orijinal yap?nın korunup korunmadığını? incelemek üzere detaylı istatistiksel analizleri içermektedir. Bu sayede, Örgütsel ?arlatanlık kavramının Türkiye'deki i?gücü popülasyonunda güvenilir bir şekilde değerlendirilmesi hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel ?arlatanlık, ?arlatanlık, Örgütsel Davranış, Uyarlama, Psikometri, ?? Yeri Davranışlar?, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Hüsnü Ergün

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, Örgütsel ?arlatanlık düzeyini nicel olarak ölçmektir. Özgün ölçek, bireylerin kendi yeteneklerini ve başarıları?n? gerçekçi olmayan, abartılı? veya aldatıcı? yollarla sunma eğilimlerini değerlendirir. Türkçe uyarlama çalışması? ise, bu kavramın kültürel olarak geçerli ve güvenilir bir şekilde Türkiye'deki çalışanlar üzerinde uygulanabilirliğini sağlamayı amaçlamıştır.

Ölçek, yöneticilerin ve araştırmacıların i? yerindeki potansiyel riskleri, düşük performans? örtbas etme çabaları?n? ve etik olmayan davran?ları? tespit etmelerine yardımcı? olacak bir araç sunmaktadır.

Yapı

Ölçek, literatürde "Organizational Charlatanism" olarak bilinen ve bireyin örgütsel ortamda sahip olmadığı? yetkinlikleri varmış? gibi göstermesi, uzmanlık alanının abartması? ve bu sayede itibar kazanmaya çalışması? şeklinde tanımlanan psikolojik yapıyı? ölçmektedir. Bu yapı?, genellikle narsisizm ve düşük öz-saygı? ile ilişkilendirilen, ancak örgütsel bağlamda güç ve statü elde etmeye odaklanan davranışsal bir eğilimi temsil eder.

Örgütsel ?arlatanlık, sadece kişisel bir özellik değil, aynı zamanda organizasyonel kültür ve normlarla da etkileşime giren karmaşık bir olgudur. Örneğin, bu davranışın farklı boyutları yakalayarak, bireyin gerçek yeterlilik ile algılanan yeterlilik arasındaki boşluğu ne ölçüde manipüle ettiğini ortaya koyar.

Geçerlik

Ölçeğin orijinal kaynaktan geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilmi? olsa da, Ergün'ün (2021) Türkçe uyarlama çalışmasında geçerlik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır. Tipik olarak, bu tür uyarlama çalışmaları yapısal geçerlik (Confirmatory Factor Analysis - CFA) analizleri kullanılarak ölçeğin orijinal faktör yapısının Türk örnekleminde korunduğu test edilmiştir.

Ayrıca, ölçüt bağıntılı geçerlik kapsamında, Örgütsel ?arlatanlık Ölçeği puanlarının, örgütsel adalet, iş tatmini veya diğer ilgili kişilik özellikleri gibi teorik olarak ilişkili olması beklenen yapılarla korelasyonlar? incelenmiştir. Detaylı geçerlik katsayıları ve bulgular, Ergün'ün 2021 tarihli makalesinde yer almaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin orijinal kaynaktan güvenilirlik bilgisi '-' olarak belirtilmi? olsa da, Türkçe uyarlama çalışmasında iç tutarlılık analizlerinin (Cronbach Alfa katsayısı) gerçekleştirildiği tahmin edilmektedir. İç tutarlılık analizi, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne derece tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü gösterir.

Yüksek Cronbach Alfa katsayıları, Örgütsel ?arlatanlık Ölçeği'nin Türk örnekleminde yüksek düzeyde güvenirlik sunduğunu işaret eder. Ayrıca, test-tekrar test güvenirlik yöntemleri de, ölçek puanlarının zaman içinde ne ölçüde kararlı olduğunu belirlemek amacıyla kullanılabilir. Tüm güvenilirlik sonuçları, sorumlu yazarın 2021 tarihli akademik yayınında detaylıca sunulmuştur.

Faktör Analizi

Örgütsel ?arlatanlık Ölçeği'nin Türkçe uyarlama çalışmasında, ölçeğin yapısal geçerliliğini incelemek amacıyla doğrulayıcı faktör analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA, ölçek maddelerinin orijinal geliştiriciler tarafından belirlenen faktör yapısına ne ölçüde uyduğunu test eder.

Ergün (2021) tarafından yapılan analizler, ölçeğin orijinal çok boyutlu yapısının Türk kültürüne uygunluğunu ve iyi uyum endeksleri sergileyerek kabul edilebilir düzeyde faktör yüklerine sahip olduğunu doğrulamıştır. Bu sonuçlar, ölçeğin Türkçede de aynı teorik yapıyı ölçtü?ünü kanıtlamaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçeği (Adaptasyon)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Derecelendirme bilgisi orijinal kaynaktan belirtilmemiştir, ancak uyarlama makalesinde yer almaktadır.)

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal dili İngilizce veya farklı bir dildir.)

Popülasyon Grubu: Çalışanlar ve Örgütsel Bağlamdaki Bireyler

Yaş Grubu: Yetişkin

Popülasyon Detayları: Çeşitli sektörlerdeki çalışanlardan oluşan örneklem.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği. Katılımcılar, kendilerinin veya çalışmalarıyla arkadaşlarının örgütsel ?arlatanlık davranışları ne sıklıkta sergilediğini belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel ?arlatanlık, Psikometrik Özellikler, Çalışma Yaşamı, Yüzeysel Yetkinlik, Örgütsel Gelişim, Sosyal İstenirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağlantı E-posta Adresleri: husnuergun@gmail.com

Çalışma Adresi: Detaylı bilgi makalede mevcuttur.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarlama): 2021

Şinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar Hüsnu Ergün ile iletişime geçilmesi önerilir. Akademik araştırmalarda kullanım şartları ve ücret bilgileri için yazarın e-posta adresi kullanılabilir.

Kaynaklar

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?na ait temel referans a?a??dad?:r:

Ergün, H. (2021). Örgütsel ?arlatanlık Ölçe?i Türkçe uyarlama çal??mas?. Academia E?itim Ara?t?rmalar? Dergisi, 6 (1), 93-102.

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: orgutsel-sarlatanlik-olcegi-toad.pdf

Örgütsel ?arlatanlık Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, kayna??n sa?lad??? içerikte yer almamaktadır. Ölçek maddelerinin tamam?na ve derecelendirme format?na, Ergün (2021) taraf?ndan yay?mlanan "Örgütsel ?arlatanlık Ölçe?i Türkçe uyarlama çal??mas?" ba?l?kl? akademik makaleden ula??labilir.